

Josip Stritar
STRITARJEVA KAŠČA NA PODSMREKI

Stritar se je rodil leta 1836 v Podsmreki, dober kilometer od Velikih Lašč. V kmetiški hiši sta gospodarila oče in mati s šestimi otroki: dvema sinovoma in štirimi hčerami. Osnovno šolo je obiskoval v Velikih Laščah, v prostem času se je rad igral s pastirji na paši in se družil zlasti s sosedovo rejenko, ki se je spominja v svojih spisih. Tretji razred osnovne šole je končal v Ljubljani, leta 1848 se je vpisal v gimnazijo, se učil tudi italijanščine in francoščine ter bil kot drugošolec sprejet v Alojzijevišče.

Z Levstikom se je pravzaprav spoznal šele v tem zavodu.

Po maturi je šel Stritar študirat na Dunaj klasično filologijo. Slovel je kot izvrsten inštruktor, poučeval je pri bogatih družinah, živel je dobro, mnogo potoval s svojimi učenci, veliko bral evropsko književnost. Stritar je bil izobražen mož, uglajenega vedenja, lepe zunanosti, modrih zasanjanih oči, nežnega obraza, visokega čela, vrh tega pa govornik, ki ga je mladina stalno poslušala. Leta 1865 je postal središče dunajske slovenske akademske družbe. Seznanil in spoprijateljil se je z Jurčičem; ta zveza je privedla Stritarja v slovensko literaturo, kjer se je kmalu uveljavil. Pojavil se je z znamenitim uvodom v Prešernove Poezije, s katerim je Slovincem razkril umetniško vrednost pesnika Prešerna. Med drugim je Stritar poudaril, da je pravo Prešernovo življenje njegova poezija. Kdor hoče brati Prešerna, mu ni treba ne bistroumja ne učenosti - treba mu je le srca. V Prešernovih pesmih je izpostavil tri poglobitve čute: ljubezen, domoljubje in hrepenenje po idealu.

Najimenoitnejši je zadnji čut. Levstik je imenoval Stritarjev uvod v Prešernove poezije za epohalno dejanje.

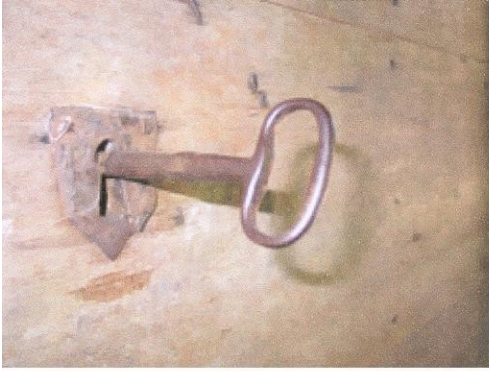
Na Podsmreki je poleg Goršetovega reliefja Josipa Stritarja iz njegovega časa ohranjena le še Stritarjeva kašča.

Stritarjev dom in s tem tudi Stritarjeva kašča sta v lasti družine Praznik, Gospodinja Mojca v kašči ureja zbirko kmečkega orodja. V letu 2003 je njena prizadevanja podprl zavod Parnas in ob sofinanciranju Ministrstva za kulturo je v kašči nastala urejena zbirka kmečkih orodij, posodja in drugih predmetov, ki so jih uporabljali na podeželju. Ob predmetih so nameščene tablice z imeni, izdana pa je bila tudi zloženska, o Stritarjevem življenju.

Stritarjeva kašča na Podsmreki je tudi ena od kontrolnih točk na Velikolaški kulturni poti.

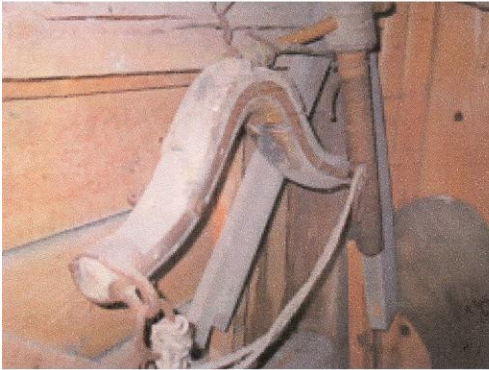
Zbirka je odprta vse dni v letu, vstop je prost.

ZBIRKA STAREGA ORODJA NA PODSMREKI

VHOD-KLJUČAVNICA

SRP

JAREM